

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Αριθμός Απόφασης: 752/2024

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

**Από το Πρακτικό 48/2024 της συνεδρίασης της Δημοτικής Επιτροπής του Δήμου Κορινθίων
της 9-10-2024**

ΘΕΜΑ 10^ο: «Έγκριση σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης πολιτισμικής ανάπτυξης για το έργο «Ανάδειξη και προστασία αρχαιολογικών ευρημάτων αρχαίας Τενέας» μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και του Δήμου Κορινθίων και έγκριση των όρων αυτής».

Η Δημοτική Επιτροπή του Δήμου Κορινθίων, που αποτελείται από τους κ.κ.: 1)Γεωργία Στριμενοπούλου, Αντιδήμαρχο Εξυπηρέτησης του Πολίτη του Δήμου Κορινθίων, ως Πρόεδρο, δυνάμει της υπ'αριθμ.7671/1-2-2024 (ΑΔΑ: 6Ε2ΧΩΛ7-ΝΣΙ) απόφασης Δημάρχου Κορινθίων, 2)Δημήτριο Τζαναβάρα, Δημοτικό Σύμβουλο, 3)Ευάγγελο Γεωργακόπουλο, Δημοτικό Σύμβουλο, 4)Αναστάσιο Μποζίκη, Δημοτικό Σύμβουλο, 5)Σταύρο Δανιήλ, Δημοτικό Σύμβουλο, 6)Δημήτριο Μανωλάκη, Δημοτικό Σύμβουλο, 7)Βασίλειο Νανόπουλο, Δημοτικό Σύμβουλο, 8)Αθανάσιο Τσατσούλη, Δημοτικό Σύμβουλο, και 9)Γεώργιο Πούρο, Δημοτικό Σύμβουλο, ως τακτικά μέλη, σύμφωνα με την υπ' αριθμό 1/2/2024 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Κορινθίων περί εκλογής τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Δημοτικής Επιτροπής για τη θητεία από 2-1-2024 έως τις 30-6-2026, η οποία βρέθηκε νόμιμη με την υπ' αριθ. πρωτ. 1521/5-1-2024 απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, και λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 75 του Ν.3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει, συνεδρίασε σήμερα, την 9^η Οκτωβρίου 2024, ημέρα της εβδομάδας Τετάρτη και ώρα 11:00, σε τακτική συνεδρίαση και ύστερα από την υπ' αριθ. πρωτ. 46127/4-10-2024 πρόσκληση της Προέδρου της, που κοινοποιήθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα σε κάθε ένα από τα μέλη της (τακτικά και αναπληρωματικά), για να συζητήσει και να πάρει αποφάσεις για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Στην συνεδρίαση αυτή, σε σύνολο εννέα (9) μελών ήταν παρόντα οκτώ (8) μέλη και έτσι υπήρχε νόμιμη απαρτία.

Π α ρ ό ν τ ε ς

1)Γεωργία Στριμενοπούλου, Πρόεδρος, 2)Κωνσταντίνος Αγγέλου (αναπληρώνει το τακτικό μέλος Δημήτριο Τζαναβάρα), 3)Ευάγγελος Γεωργακόπουλος, 4)Αναστάσιος Μποζίκης, 5)Σταύρος Δανιήλ, 6)Βασίλειος Νανόπουλος, 7)Αθανάσιος Τσατσούλης, 8)Γεώργιος Πούρος.

Α π ό ν τ ε ς

1)Δημήτριος Μανωλάκης.

Στη συνεδρίαση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ.8 του άρθρου 75 του Ν.3852/2010, όπως ισχύει, προσκλήθηκαν με την ίδια πρόσκληση και οι Πρόεδροι των Κοινοτήτων του Δήμου Κορινθίων.

Ουδείς εκ των Προέδρων προσήλθε στην συνεδρίαση.

Η Πρόεδρος, αφού διαπίστωσε απαρτία, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Η Πρόεδρος, εισηγούμενη το 10^ο θέμα της ημερήσιας διάταξης, θέτει υπόψη των μελών της Επιτροπής το υπ' αριθ. πρωτ. 416268/25-9-2024 έγγραφο του Γραφείου Υπουργού του Υπουργείου Πολιτισμού με θέμα «Σύμφωνη γνώμη για σύναψη προγραμματικής σύμβασης πολιτισμικής ανάπτυξης για το έργο «ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΑΡΧΑΙΑΣ ΤΕΝΕΑΣ», μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και του Δήμου Κορινθίων», καθώς και την υπ' αριθ. πρωτ. 45447/1-10-2024 σχετική εισήγηση και το συνημμένο σε αυτήν σχέδιο της εν θέματι προγραμματικής σύμβασης του Αυτοτελούς Γραφείου Προγραμματισμού Δήμου Κορινθίων, η οποία έχει ως εξής:

Θέμα: Έγκριση σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης πολιτισμικής ανάπτυξης για το έργο «Ανάδειξη και προστασία αρχαιολογικών ευρημάτων αρχαίας Τενέας» μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και του Δήμου Κορινθίων έγκριση των όρων αυτής.

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Ο Αρμόδιος Αντιδήμαρχος Κορινθίων,

έχοντας υπόψη:

- 1) Την αριθ. 639/3-1-2024 (ΑΔΑ: ΨΤΞΒΩΛ&-ΨΛΠ) Απόφαση Δημάρχου Κορινθίων με Θέμα «Ορισμός Αντιδημάρχου Ψηφιακής Πολιτικής»
- 2) Το Άρθρο 225 του Ν. 3463/2006 «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων» και τα Άρθρο 100 & Άρθρο 74Α παρ. 2γ του Ν 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α) «Νέα αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»,
- 3) Το αριθ. 416268/25-9-2024 έγγραφο του Γραφείου Υπουργού Πολιτισμού με θέμα «Σύμφωνη γνώμη για τη σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης πολιτισμικής ανάπτυξης για το έργο «Ανάδειξη και προστασία αρχαιολογικών ευρημάτων αρχαίας Τενέας» μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και του Δήμου Κορινθίων
- 4) Το γεγονός ότι με την προτεινόμενη Προγραμματική Σύμβαση, ο Δήμος Κορινθίων αναλαμβάνει να χρηματοδοτεί το έργο «Ανάδειξη και προστασία αρχαιολογικών ευρημάτων αρχαίας Τενέας» και έχει εγγράψει στον προϋπολογισμό τρέχοντος έτους πίστωση στον ΚΑ εξόδου 15/6737.0003 για την «Σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης με το Υπουργείο Πολιτισμού για την Ανάδειξη και Προστασία Αρχαιολογικών Ευρημάτων Αρχαίας Τενέας» [ΑΔΣ Δήμου Κορινθίων 23/349/2024 περί τροποποίησης προϋπολογισμού]

Αντικείμενο του έργου είναι η υποστήριξη του ερευνητικού προγράμματος της Αρχαίας Τενέας.

Ειδικότερα στο πλαίσιο του έργου θα πραγματοποιηθούν τα ακόλουθα:

- Ενοικίαση υποστηρικτικής αποθήκης-εργαστηρίου.
- Μεταφορά αρχαιολογικού υλικού στη νέα αποθήκη-εργαστήριο, διαμόρφωση και εξοπλισμός της.
- Διαμόρφωση αύλειου χώρου νέας αποθήκης-εργαστηρίου και υποδομές.
- Μελέτη, τεκμηρίωση και προετοιμασία αρχαιολογικού υλικού για το ψηφιακό μουσείο Αρχαίας Τενέας.

Το έργο της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης θα υλοποιηθεί απολογιστικά και με αυτεπιστασία από το Υπουργείο Πολιτισμού δια της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών

Αρχαιοτήτων (ΔΙΠΚΑ), σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία σχετικά με την εκτέλεση αρχαιολογικών έργων.

5) Το γεγονός ότι η προτεινόμενη Π.Σ. θε έχει τριετή διάρκεια και συνολικό οικονομικό αντικείμενο 45.000,00€.

Προτείνεται:

1. Η έγκριση της σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης πολιτισμικής ανάπτυξης για το έργο «Ανάδειξη και προστασία αρχαιολογικών ευρημάτων αρχαίας Τενέας» μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και του Δήμου Κορινθίων
2. Η έγκριση του επισυναπτόμενου σχεδίου της Προγραμματικής Σύμβασης.
3. Ο ορισμός δύο εκπροσώπων του Δήμου Κορινθίων στην Επιτροπή Παρακολούθησης της Σύμβασης, με τους αναπληρωτές τους
4. Η εξουσιοδότηση του Δημάρχου Κορινθίων κ. Νικολάου Σταυρέλη για την υπογραφή της εν λόγω Προγραμματικής Σύμβασης.

Κατόπιν των ανωτέρω η Πρόεδρος προτείνει τη σύναψη της εν θέματι προγραμματικής σύμβασης και σύμφωνα με την εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας του Δήμου, την έγκριση του επισυναπτόμενου στην ανωτέρω εισήγηση της Υπηρεσίας σχεδίου προγραμματικής σύμβασης, προτείνει ως εκπροσώπους από το Δήμο Κορινθίων στην Επιτροπή Παρακολούθησης το δημοτικό σύμβουλο Δήμου Κορινθίων κ. Παναγιώτη Λαμπρινό, με αναπληρώτριά του τη δημοτική σύμβουλο Δήμου Κορινθίων κ. Γεωργία Στριμενοπούλου, και το δημοτικό σύμβουλο Δήμου Κορινθίων κ. Δημήτριο Μανωλάκη, με αναπληρώτριά του τη δημοτική σύμβουλο Δήμου Κορινθίων κ. Νικολέττα Μπονάτσου, και, τέλος, την εξουσιοδότηση του Δημάρχου Κορινθίων κ. Νικόλαου Σταυρέλη για την υπογραφή της εν λόγω προγραμματικής σύμβασης.

Η Δημοτική Επιτροπή, κατόπιν διαλογικής συζήτησης κι έχοντας υπόψη την εισήγηση του Προέδρου, το υπ' αριθ. πρωτ. 416268/25-9-2024 έγγραφο του Γραφείου Υπουργού του Υπουργείου Πολιτισμού, την υπ' αριθ. πρωτ. 45447/1-10-2024 σχετική εισήγηση και το συνημμένο σε αυτήν σχέδιο της εν θέματι προγραμματικής σύμβασης του Αυτοτελούς Γραφείου Προγραμματισμού Δήμου Κορινθίων, τις διατάξεις του άρθρου 72 του Ν.3852/2010 όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει, τις διατάξεις του Ν.3463/2006, όπως ισχύει, τις διατάξεις του Ν.4555/2018, όπως ισχύει, τις διατάξεις του άρθρου 9 «Αρμοδιότητες δημοτικής επιτροπής – Προσθήκη άρθρου 74^Α στον ν. 3852/2010» του Ν. 5056/2023, όπως ισχύει, καθώς και κάθε άλλη ισχύουσα, σχετική, νομοθετική διάταξη, έστω κι αν δεν αναφέρεται ρητά παραπάνω

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Α.- Εγκρίνει τη σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης πολιτισμικής ανάπτυξης μεταξύ του Δήμου Κορινθίων και του Υπουργείου Πολιτισμού για το έργο «Ανάδειξη και προστασία αρχαιολογικών ευρημάτων αρχαίας Τενέας».

Β.- Εγκρίνει τους όρους της προγραμματικής σύμβασης, όπως αυτοί αποτυπώνονται στο σχετικό σχέδιο προγραμματικής σύμβασης και τα παραρτήματα αυτού, και τους καθορίζει ως εξής:

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

(Άρθρο 100, Ν. 3852/2010)

για το έργο

“Ανάδειξη και προστασία αρχαιολογικών ευρημάτων αρχαίας Τενέας”

Στην Αθήνα σήμερα, στις του έτους 2024, ημέρα, οι κάτωθι φορείς, καλούμενοι στο εξής «Συμβαλλόμενοι»:

- α) το **Υπουργείο Πολιτισμού**, που εδρεύει στην οδό Μπουμπουλίνας 20-22 στην Αθήνα, νόμιμα εκπροσωπούμενο από την Υπουργό Πολιτισμού, κα Λίνα Μενδώνη, και
β) ο **Δήμος Κορινθίων**, που εδρεύει στην οδό Κολιάτσου 32 στην Κόρινθο, νόμιμα εκπροσωπούμενος από τον Δήμαρχο Κορινθίων, κ. Νικόλαο Σταυρέλη,

συνομολογούν και συναποδέχονται τα ακόλουθα:

Προοίμιο

Μεταξύ των Συμβαλλομένων υπογράφεται η παρούσα Προγραμματική Σύμβαση λαμβάνοντας υπόψη:

1. τον ν. 3852/2010 “Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης” (Α’ 87) και ειδικότερα στο άρθρο 100 αυτού,
2. τον ν. 4555/2018 (Α’ 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. (Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»),
3. το άρθρο 21 του ν. 4690/2020 (Α’ 104) «Ρυθμίσεις για τη σύναψη και εκτέλεση προγραμματικών συμβάσεων που συνάπτουν ΟΤΑ α’ και β’ βαθμού», όπως αυτό ισχύει,
4. τις διατάξεις του ν. 4622/2019 (Α’ 133) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης»,
5. τις διατάξεις του ν. 4858/2021 (Α’ 220) «Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς».
6. το αρ. 1 παρ. 6 περ. στ’ του ν. 1256/1982, (Α’ 65), «Για την πολυθεσία, την πολυαπασχόληση και την καθιέρωση ανωτάτου ορίου απολαβών στο δημόσιο τομέα καθώς για το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Νομικό Συμβούλιο του κράτους και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει,
7. τα άρθρα 75-80 του ν. 4727/2020 “Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις.” (Α’ 184),
8. τον ν. 4412/2016 (Α’ 147) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», όπως ισχύει, και ιδίως του άρθρου 12, παρ. 4,
9. τον ν. 4782/2021 (Α’ 36) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία»,
10. τον ν. 4270/2014 (Α’ 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
11. τον ν. 4281/2014 (Α’ 160) «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
12. το άρθρο 81 του ν. 1958/1991 «Τρόπος εκτέλεσης αρχαιολογικών έργων» (Α’ 122), όπως ισχύει σήμερα,
13. τον ν. 4129/2013 (Α’ 52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,

14. τον ν. 4700/2020 (Α' 127) «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις»,
15. τον ν. 3669/2008 (Α' 116) «Κύρωση της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων», όπως ισχύει,
16. την με αρ. 75555/289/10.07.2017 (Β' 2336) ΚΥΑ «Καθορισμός κριτηρίων υπαγωγής στην έννοια της "χωριστής επιχειρησιακής μονάδας ανεξαρτήτως υπεύθυνης για τη σύναψη συμβάσεων της ίδιας ή ορισμένων κατηγοριών αυτών" του άρθρου 6, παρ. 2, εδάφιο β του ν. 4412/2016»,
17. το π.δ. 77/2023 (Α' 130) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων»,
18. το π.δ. 4/2018 (Α' 7) «Οργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το π.δ. 32/2022 (Α' 91),
19. το π.δ. 79/2023 (Α' 131) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών»,
20. την με αριθ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΕΕΑΕΙ/684433/488148/13867/2091/13.05.2020 (ΑΔΑ: ΨΛ034653Π4-ΩΥΨ) Απόφαση χορήγησης άδειας για νέα πενταετή έρευνα (2019-2024) της συστηματικής αρχαιολογικής έρευνας στην αρχαία Τενέα Χιλιομοδίου, Π.Ε. Κορινθίας,
21. την με αριθ. ΥΠΠΟ/728/23.05.2024 (ΑΔΑ:907246ΝΚΟΤ-07Δ) Απόφαση για τη συνέχιση διενέργειας εργασιών της συστηματικής αρχαιολογικής έρευνας στην αρχαία Τενέα Χιλιομοδίου, Π.Ε. Κορινθίας κατά το έτος 2024,
22. την αριθ. /2024 Απόφαση Δημοτικής Επιτροπής του Δήμου Κορινθίων με θέμα «Έγκριση σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης του Δήμου Κορινθίων με το Υπουργείο Πολιτισμού και έγκριση των όρων αυτής».
23. την αριθ. /2024 Απόφαση Ανάληψης υποχρέωσης πολυετούς δαπάνης
24. την με αρ. 349/2024 (ΑΔΑ: 6ΘΥ1ΩΛ7-ΤΝΠ) Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Κορινθίων περί εγγραφής πίστωσης στον προϋπολογισμό έτους 2024 για την υλοποίηση της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτισμικής Ανάπτυξης.
25. το γεγονός ότι δεν προκύπτει από την παρούσα Προγραμματική Σύμβαση Πολιτισμικής Ανάπτυξης δαπάνη σε βάρος των πιστώσεων του Υπουργείου Πολιτισμού.

ΑΡΘΡΟ 1: Περιεχόμενο της Σύμβασης

Η παρούσα Προγραμματική Σύμβαση περιέχει τις διατάξεις και τις διαδικασίες που θα ισχύουν για την εκτέλεση όλου του έργου και συγκεκριμένα:

- Το περιεχόμενο της Σύμβασης (άρθρο 1).
- Το ερευνητικό πρόγραμμα της Αρχαίας Τενέας (άρθρο 2).
- Το αντικείμενο της Σύμβασης (άρθρο 3).
- Τη διάρκεια της Σύμβασης (άρθρο 4).
- Τον φορέα υλοποίησης της Σύμβασης (άρθρο 5).
- Προϋπολογισμός - Πόροι και τρόπος χρηματοδότησης του έργου (άρθρο 6).
- Τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων (άρθρο 7).
- Τη χρήση του χώρου (άρθρο 8).
- Το όργανο παρακολούθησης της Σύμβασης και τις αρμοδιότητές του (άρθρο 9).
- Την επίλυση διαφορών - διαφωνίες (άρθρο 10).
- Την αντισυμβατική συμπεριφορά - ρήτρες (άρθρο 11).
- Τις τροποποιήσεις της Σύμβασης (άρθρο 12).
- Τις τελικές διατάξεις (άρθρο 13).

ΑΡΘΡΟ 2: Ερευνητικό Πρόγραμμα Αρχαίας Τενέας

Η Τενέα υπήρξε μια από τις σημαντικότερες πόλεις στην ανατολική περιφέρεια της Κορίνθου, που ήκμασε αδιαλείπτως καθ' όλη την αρχαιότητα.

Αναπτύχθηκε στην κατάφυτη πεδιάδα του Χιλιομοδίου - Κλένιας. Έναν τόπο προνομιούχο, με εύφορη γη και κυρίως με μεγάλη στρατηγική σημασία. Μέσω της Κοντοπορείας, η Τενέα αποτελούσε το βασικό πέρασμα από τις Μυκήνες και το Άργος προς την Κορινθιακή επικράτεια, και ταυτόχρονα εξασφάλιζε άμεση πρόσβαση στα δύο μεγάλα λιμάνια της Κορίνθου, στο Λέχαιο και στις Κεγχρεές, προσφέροντας διέξοδο σε Ανατολή και Δύση.

Στον τόπο αυτό, ανατράφηκε ο Οιδίποδας από τον Πόλυβο, βασιλιά της Κορίνθου. Στον ίδιο τόπο, ο Αγαμέμνωνας εγκατέστησε τους Τρώες, που μετέφερε από την Τένεδο, μετά την πτώση της Τροίας. Στα χρόνια που ακολούθησαν η Τενέα εξελίχθηκε σε σημαντικό κέντρο της αρχαιότητας. Τον 8ο αι.π.Χ. συμμετείχε στον αποικισμό των Συρακουσών με αρχηγό τον Κορίνθιο Αρχία. Αργότερα ήκμασε κατά τους ελληνιστικούς χρόνους και η ανάπτυξή της εκτινάχθηκε στους ρωμαϊκούς χρόνους, καθώς υπήρξε η μοναδική πόλη της Κορίνθου, που δεν καταστράφηκε από τους Ρωμαίους. Η Τενέα, καθ' όλη τη ρωμαϊοκρατία απολάμβανε την εύνοιά τους και την αυτονομία της. Η κοινή μυθική καταγωγή των Τενατών με τους Ρωμαίους, από τη γενιά του Τέννη, γιο του Κύκνου και τον Αινεία, παρέμεινε για χρόνια ο συνδετικός κρίκος μεταξύ τους.

Για σειρά ετών, η θέση της αρχαίας πόλης παρέμενε άγνωστη και αναζητούνταν από περιηγητές, ιστορικούς και αρχαιολόγους. Μοναδικά τεκμήρια της ύπαρξής της παρέμεναν οι αναφορές ιστορικών και περιηγητών της αρχαιότητας, και σποραδικά μόνον ευρήματα, μεταξύ αυτών ο αρχαϊκός κούρος του Μονάχου, μοναδικός αδιάσειστος μάρτυρας της ακμάζουσας αυτής πόλης.

Οι πρώτες έρευνες στην περιοχή, και συγκεκριμένα στη Φανερωμένη Χιλιμοδίου, διεξήχθησαν από την Αρχαιολογική Υπηρεσία το 1984, οπότε και αποκαλύφθηκε η πλούσια κτερισμένη πώρινη σαρκοφάγος των αρχαϊκών χρόνων, η οποία αποτελεί μέχρι και σήμερα μοναδικό εύρημα για τα αρχαιολογικά δεδομένα, τόσο της περιοχής όσο και της ευρύτερης Κορινθίας. Το 2009 πραγματοποιήθηκε επιφανειακή έρευνα γύρω από το σημείο εύρεσής της από την Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, καθώς και γεωφυσική διασκόπηση από το Τμήμα Γεωλογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και αναλύσεις των μεταλλικών αντικειμένων αλλά και των χρωμάτων της σαρκοφάγου από Ινστιτούτο πυρηνικής φυσικής Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. Δημόκριτος.

Από το 2013 έως το 2019 διεξήχθη αρχαιολογικό πρόγραμμα συστηματικής ανασκαφικής και επιφανειακής έρευνας στην περιοχή της Φανερωμένης Χιλιμοδίου με φορέα υλοποίησης τη Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς υπό την διεύθυνση της Δρ. Έλενας Κόρκα και με τη χρηματοδότηση της Περιφέρειας Πελοποννήσου στο πλαίσιο δύο Προγραμματικών Συμβάσεων Πολιτισμικής Ανάπτυξης με τίτλο "Συστηματική ανασκαφική έρευνα στη θέση Φανερωμένη Χιλιμοδίου Νομού Κορινθίας, για τα έτη 2014-2015 και 2016-2020 αντίστοιχα, ενώ από το 2020 εγκρίθηκε νέα πενταετής ανασκαφική έρευνα και πάλι με την υποστηρικτική χρηματοδότηση της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Η αρχαιολογική σκαπάνη έφερε στο φως και τα πρώτα κατάλοιπα της αρχαίας πόλης. Αποκαλύφθηκε τμήμα του κεντρικού οικιστικού ιστού της αρχαίας Τενέας, με δημόσια και ιδιωτικά κτίρια, όπως λουτρικές εγκαταστάσεις, καταστήματα, εργαστήρια όπως κεραμοποιία, ελαιοτριβεία, εργαστήρια μετάλλων, οικίες, αρχαίους δρόμους αλλά και χώρους λατρείας. Τα πρώτα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν μια πλούσια και αξιόλογη δραστηριότητα της Τενέας από τους προϊστορικούς μέχρι και τους ρωμαϊκούς χρόνους και επιβεβαιώνουν πλέον τους σημαντικούς σταθμούς στην ιστορία της πόλης, που μέχρι στιγμής ήταν γνωστοί μόνον από τις αρχαίες πηγές.

Τα λουτρά είναι το πρώτο μεγάλο δημόσιο κτίριο της Τενέας που έρχεται στο φως. Μέχρις στιγμής καλύπτει έκταση περίπου 1.100 τ.μ. Κατασκευάστηκαν στους αυτοκρατορικούς χρόνους και συγκεκριμένα λίγο πριν τα μέσα του 2ου αι. μ.Χ. και χρησιμοποιήθηκαν μέχρι και τα μέσα του 6ου αι. μ.Χ. με συχνές επισκευές και επεκτάσεις. Διαθέτουν υποδαπέδιο σύστημα θέρμανσης με υπόκαυστα και στοές εφοδιασμού και καθαρισμού τους, πισίνες και μια έκκεντρη αίθουσα των αποδυτηρίων με κτιστά θρανία και κιονοστοιχία. Οι μνημειακές διαστάσεις τους, η αξονικότητα των χώρων τους και τα διακοσμητικά στοιχεία από το εσωτερικό τους, δείχνουν επιμέλεια και πλούτο που συμβαδίζει με την εξέλιξη και τα πρότυπα δημόσιας αρχιτεκτονικής της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας.

Σημαντικότερη ταυτόχρονα είναι και η αποκάλυψη τμήματος του Αδριάνειου υδραγωγείου στην περιοχή της αρχαίας Τενέας, προσδιορίζοντας επακριβώς πλέον την πορεία ενός από τα μεγαλύτερα υδραυλικά έργα του 2^{ου} αι. μ.Χ. στον ελλαδικό χώρο, που σκοπό είχε την υδροδότηση της Αρχαίας Κορίνθου από τη Στυμφαλία. Το υδραγωγείο σε συνδυασμό με τη δεξαμενή έκτασης 140 τ.μ. που αποκαλύφθηκε μας επιτρέπουν να συμπεράνουμε πως η Τενέα υπήρξε μια πολυπληθής πόλη της Πελοποννήσου.

Την ίδια στιγμή η ανασκαφή αποκαλύπτει και κατάλοιπα μνημειακών εγκαταστάσεων πρωιμότερων των ρωμαϊκών χρόνων. Αρχιτεκτονικά μέλη, άριστου επιπέδου λιθοξοϊκής κατεργασίας και επιγραφές, έρχονται στο φως και μας υποδεικνύουν την ύπαρξη τουλάχιστον άλλων δύο δημόσιων κτιρίων στην εγγύτητα των λουτρών, ενός αρχαϊκών χρόνων και ενός ελληνιστικών. Το πηγάδι με εξαγνο στόμιο

βάθους 15μ. με περίβολο και ο αποθέτης με το πλούσιο υλικό τελετουργικής χρήσης της ίδιας εποχής, συνδέονται με λατρείες κατά τους αρχαϊκούς χρόνους σε δημόσιους χώρους.

Επιπλέον, βορειοανατολικά του λουτρικού συγκροτήματος το 2022 και το 2023 αποκαλύφθηκαν τα κτίρια ενός πιθανότατα ευρύτερου οικοδομικού συγκροτήματος που χρονολογείται από τους ύστερους αρχαϊκούς μέχρι και τους ελληνιστικούς χρόνους. Βρέθηκαν τα κατάλοιπα δύο μεγάλων κτιρίων και τεσσάρων ακόμη μικρότερων διαστάσεων με τελετουργικές δεξαμενές και χώρους λατρείας. Τα ευρήματα καταμαρτυρούν τη λατρεία της Αφροδίτης. Μεταξύ αυτών ξεχωρίζουν σημαντικός αριθμός μικρογραφικών αγγείων, λύχνων, καθώς και ειδωλίων που απεικονίζουν τη θεά, συμποσιαστές, πτηνά, ίππους και άλλα ζώα. Εξαιρετικής σημασίας και σπανιότητας είναι ο θησαυρός 29 αργυρών αρχαίων ελληνικών νομισμάτων που εντοπίστηκε μαζί με φορητό πήλινο βωμό, μικρογραφικό αγγείο και ειδώλιο ίππου με αναβάτη. Ο θησαυρός περιλαμβάνει νομίσματα που χρονολογούνται από τον ύστερο 6^ο αι. π.Χ. μέχρι και τα μέσα του 4ου αι. π.Χ., πολλά εξ αυτών από τα σπανιότερα και πλέον ιστορικά νομίσματα της αρχαίας Ελλάδας, όπως οι τρεις στατήρες Ήλιδος που κόπηκαν στην αρχαία Ολυμπία κατά τη διάρκεια τέλεσης των πρώτων Ολυμπιακών Αγώνων. Η παρουσία του εν λόγω θησαυρού συνδέεται με τα ευρήματα λατρευτικής χρήσης προσδίδοντας ξεκάθαρα τελετουργικό χαρακτήρα στους χώρους που αποκαλύπτονται.

Επιπρόσθετα, τα νεότερα ανασκαφικά δεδομένα τεκμηριώνουν την ύπαρξη οργανωμένης κατοίκησης στην περιοχή της Τενέας ήδη από την 3^η χιλιετία επιβεβαιώνοντας την κατοίκηση της περιοχής πριν τη πτώση της Τροίας. Το 2023 εντοπίστηκε και ανασκάφηκε τμήμα του προϊστορικού οικισμού της Τενέας, ενώ η αποκάλυψη του κτιστού προϊστορικού αποθέτη γεμάτου με τελετουργικό υλικό, όπως ειδώλια κριαριών, φορητές πήλινες τράπεζες προσφορών και τελετουργικά αγγεία, μας αποκαλύπτουν ότι ήδη από τους προϊστορικούς χρόνους στην Τενέα ελάμβαναν χώρα τελεουργίες. Αξίζει να επισημανθεί η έντονη παρουσία εισηγμένης κεραμικής από την Αίγινα, την Αττική, την Αργολίδα, την Κόρινθο και τις Κυκλάδες, δηλωτικό των επαφών που είχε αναπτύξει ο εν λόγω οικισμός με αυτές τις περιοχές.

Παράλληλα, όλα αυτά τα χρόνια, η αρχαιολογική σκαπάνη έφερε στο φως και μεγάλο τμήμα των νεκροταφείων της αρχαίας πόλης. Αρχικά, στο χώρο εντοπισμού της σαρκοφάγου του 1984 αποκαλύφθηκε συστάδα από σαρκοφάγους αρχαϊκών χρόνων, μεταξύ των οποίων και ένας τάφος ελληνιστικών χρόνων με θησαυρό νομισμάτων κοπής Πτολεμαίου. Τα κτερίσματα που συνόδευαν τις ταφές είναι πλούσια τυπολογικά και χρονολογούνται από τον 6ο έως το πρώιμο 5ο αι. π.Χ. Κάποια από αυτά αποτελούν νέα σχήματα στη διεθνή βιβλιογραφία και παραπέμπουν σε επαφές τόσο με την ανατολή όσο και με την κάτω Ιταλία.

Νότια του αρχαϊκού νεκροταφείου το 2016 ανασκάφηκε δίχωρο υπέργειο ναόσχημο ρωμαϊκό ταφικό μνημείο. Ο κυρίως θάλαμος φαίνεται να ήταν στεγασμένος με ημικυλινδρικό θόλο (καμάρα). Στο εσωτερικό του διατηρούνται τέσσερις κτιστοί κιβωτιόσχημοι τάφοι πάνω σε πόδιο. Τα ευρήματα του μνημείου καταμαρτυρούν πλούσια κτερισμένες ταφές, επιφανών Τενεατών.

Εξωτερικά του μνημείου και περιμετρικά αυτού αποκαλύφθηκε πυκνό νεκροταφείο ρωμαϊκών χρόνων οργανωμένο με ταφικούς περιβόλους. Οι ταφές στο σύνολό τους βρέθηκαν κτερισμένες με σημαντικά ευρήματα για την εποχή τους, όπως αγγεία, κοσμήματα, νομίσματα κ.α. Ξεχωρίζουν οι λύχνοι με παραστάσεις της Άρτεμης, της Αφροδίτης και της Υγείας σε ταφές παιδιών ηλικίας κάτω των 7 ετών. Οι τρεις θεότητες σχετίζονται, σύμφωνα με τους αρχαίους συγγραφείς, με την παιδική ηλικία, την φροντίδα και την γονιμότητα. Το ίδιο σημαντικές είναι και οι αναπαραστάσεις σε λύχνους που συνδέονται με κοινωνικά δρώμενα που λάμβαναν χώρα στην Τενέα, όπως το θέατρο και οι μονομαχίες αλλά και η παράσταση του Αινεία που εγκαταλείπει την Τροία και συνδέει τους Τενεάτες με το μυθολογικό παρελθόν τους.

Κάτω και εξωτερικά του προθάλαμου του μνημείου ανασκάφηκε ορθογώνια ημιυπόγεια τελετουργική δεξαμενή και περιμετρικά αυτής τάφοι ελληνιστικών χρόνων. Εντυπωσιάζει ο πλούτος των ευρημάτων τους. Μεταξύ άλλων ξεχωρίζει η Τενεάτισσα ηλικίας 40-45 ετών, κτερισμένη συνολικά με 34 αντικείμενα. Ήταν στολισμένη με επιχρυσωμένο χάλκινο στεφάνι με φύλλα και καρπούς μυρτιάς και χρυσό δακτυλίδι. Δίπλα της βρίσκονταν προσωπικά της αντικείμενα, όπως δύο χάλκινα κάτοπτρά, το ένα με επίθετη ανάγλυφη διακόσμηση έρωτα και χρωστικές ουσίες-ψιμύθια ερυθρού χρώματος.

Το 2022 εντοπίστηκε και δεύτερο ταφικό μνημείο στο όριο της πόλης με τα νεκροταφεία της. Στο εσωτερικό του διατηρούνταν περιμετρικά των τοίχων τέσσερις κτιστές θήκες. Γενικότερα, το μνημείο και οι ταφές στο εσωτερικό του ήταν συλημένα και τα οστά μερικώς ή πλήρως αναμοχλευμένα. Εξωτερικά και περιμετρικά του ταφικού μνημείου ο χώρος χρησιμοποιήθηκε για ενταφιασμούς κατά τους ρωμαϊκούς

χρόνους. Ωστόσο ο χώρος είχε ήδη χρησιμοποιηθεί για ενταφιασμούς από τον 6ο αι. π.Χ. όπως καταδεικνύουν οι αρχαϊκές ταφές που εντοπίστηκαν το 2023.

Όλα τα ανωτέρω αρχαιολογικά τεκμήρια καταμαρτυρούν με σαφήνεια ότι η Τενέα υπήρξε μια ισχυρή και πλούσια πόλη στην περιφέρεια της Κορίνθου. Η ευρωστία και η ευμάρεια της τεκμηριώνεται ήδη από τους προϊστορικούς χρόνους με αποκορύφωμα τους αρχαϊκούς και τους ρωμαϊκούς. Μέσα από τα ευρήματα τεκμηριώνονται επίσης οι επαφές με Ανατολή και Δύση, καθώς επίσης και η βασική συνύπαρξη της πόλης με τη Κόρινθο.

Αν και η ανασκαφή της αρχαίας Τενέας είναι μια νέα ανασκαφή, που ξεκίνησε με μετρημένο δυναμικό, εξελίχθηκε σε ένα πολυδύναμο ερευνητικό πρόγραμμα, που πέραν των μοναδικών ανασκαφικών ευρημάτων στο αρχαιολογικό πεδίο, καταφέρει να επιδείξει πλούσιο επιστημονικό έργο σε όλα τα επιστημονικά πεδία που άπτονται της αρχαιολογικής έρευνας, μέσα από μια διεπιστημονική ομάδα συμπαγή και σταθερή, εξάιρετων ερευνητών.

Στο πλαίσιο εφαρμογής νέων μεθόδων έρευνας και τεχνολογίας, το ερευνητικό πρόγραμμα της Αρχαίας Τενέας ήδη από το 2008 όταν και ξεκίνησε η μελέτη της ολόλιθης γραπτής αρχαϊκής σαρκοφάγου του Χιλιομοδίου, έχει αναπτύξει όλα τα χρόνια σταθερές συνεργασίες, όπως με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης σε θέματα γεωφυσικής διασκόπησης και χημικών αναλύσεων κεραμικής, με το Μετσόβειο Πολυτεχνείο για την αρχιτεκτονική τεκμηρίωση και την τρισδιάστατη-φωτογραμμετρική αποτύπωση και απόδοση των ευρημάτων, με το Πανεπιστήμιο Πατρών για τις επιπτώσεις της ενεργούς Τεκτονικής στο ανθρωπογενές και το δομημένο περιβάλλον της αρχαίας Τενέας, με την Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών για ορυκτολογικές και πετρογραφικές αναλύσεις και με το εργαστήριο Φυσικής Ανθρωπολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και την Διευθύντριά του κ. Χριστίνα Παπαγεωργοπούλου Αν. Καθηγήτρια με την οποία συμμετείχαμε σε δύο ερευνητικά προγράμματα στο «BioMuse» και στο «Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών ανάλυσης αρχαίου DNA στη σύγχρονη διεπιστημονική μελέτη και ανάδειξης του αρχαίου κορινθιακού αποικισμού. Το παράδειγμα της αρχαίας Αμβρακίας και της αρχαίας Τενέας ως επιδεικτικές εγκαταστάσεις με το ακρωνύμιο ΑΠΟΙΚΙΑ». Μέσα από την ανάλυση αρχαίου DNA και τη μελέτη σταθερών ισοτόπων συγκεντρώθηκε ένας πλούτος πληροφοριών που αποκρυπτογραφούν τις ταφικές πρακτικές αλλά και τις συνθήκες διαβίωσης, σε ένα τόπο έντονων πολιτισμικών αλληλεπιδράσεων, όπως η Τενέα.

Τέλος, η ανασκαφή εξαρχής στράφηκε σε εκπαιδευτικές δράσεις και προγράμματα που απευθύνονται στο ευρύ κοινό και διεξάγονται κυρίως στο ανασκαφικό πεδίο, με σκοπό την επικοινωνία του πολιτιστικού αποθέματος που παράγει. Η πρωτοβουλία αυτή σταδιακά εξελίχθηκε σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και με σχολεία της Κορινθίας, της Αθήνας αλλά και της Γαλλίας, εστιάζοντας στη διάχυση της επιστημονικής πληροφορίας στη σύγχρονη γενιά εφήβων, όπως προκύπτει μέσα από τις πλέον σύγχρονες μεθόδους έρευνας και τεχνολογίας που εφαρμόζει το ερευνητικό πρόγραμμα της ανασκαφής.

Η Τενέα υπήρξε χωρίς αμφιβολία τόπος ζύμωσης διαφορετικών πολιτισμών που αναπτύχθηκαν στη λεκάνη της Μεσογείου, αφού ενώνει στο πέραςμα των χρόνων της την ανατολή και τη δύση, από την Τροία μέχρι τις Συρακούσες.

Ταυτόχρονα όμως, είναι κατανοητό τόσο μέσα από τη συστηματική σκαπάνη όσο και από τα αποτελέσματα της επιφανειακής έρευνας, ότι μένει ανεξερεύνητο μεγάλο ακόμα μέρος της αρχαίας πόλης και είναι απαραίτητη η συνέχιση της έρευνας στην περιοχή, προκειμένου να διερευνηθούν περαιτέρω και να αποσαφηνιστούν ζητήματα που αφορούν στην έκταση τόσο της αρχαίας πόλης της Τενέας όσο και της υπαίθρου της, γνωστής ως Τενεάτιδας.

ΑΡΘΡΟ 3: Αντικείμενο της Σύμβασης

Αντικείμενο του έργου είναι η υποστήριξη του ερευνητικού προγράμματος της Αρχαίας Τενέας.

Ειδικότερα στο πλαίσιο του έργου θα πραγματοποιηθούν τα ακόλουθα:

1. Ενοικίαση υποστηρικτικής αποθήκης-εργαστηρίου.
2. Μεταφορά αρχαιολογικού υλικού στη νέα αποθήκη-εργαστήριο, διαμόρφωση και εξοπλισμός της.
3. Διαμόρφωση αύλειου χώρου νέας αποθήκης-εργαστηρίου και υποδομές.
4. Μελέτη, τεκμηρίωση και προετοιμασία αρχαιολογικού υλικού για το ψηφιακό μουσείο Αρχαίας Τενέας.

ΑΡΘΡΟ 4: Διάρκεια της Σύμβασης

Η διάρκεια της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης ορίζεται σε τρία (3) έτη (βλ. Παράρτημα Ι). Ως χρόνος έναρξης θεωρείται η ημερομηνία υπογραφής της παρούσης. Η διάρκεια της σύμβασης μπορεί να

παραταθεί μέχρι ένα (1) έτος, με τη σύμφωνη γνώμη των συμβαλλόμενων μερών και κατόπιν ειδικώς αιτιολογημένης εισήγησης της Επιτροπής Παρακολούθησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 της παρούσας.

ΑΡΘΡΟ 5: Φορέας υλοποίησης αντικειμένου της Σύμβασης

Το έργο της παρούσης θα υλοποιηθεί απολογιστικά και με αυτεπιστασία από το Υπουργείο Πολιτισμού δια της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (ΔΙΠΚΑ), σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία σχετικά με την εκτέλεση αρχαιολογικών έργων.

ΑΡΘΡΟ 6: Προϋπολογισμός - Πόροι και τρόπος χρηματοδότησης του έργου

Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στο ποσό των σαράντα πέντε χιλιάδων ευρώ (45.000,00€), συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται όλες οι επιμέρους δαπάνες προκειμένου να εκτελεστεί η παρούσα σύμβαση (βλ. Παράρτημα Ι). Το έργο χρηματοδοτείται εξολοκλήρου από τις πιστώσεις του Προϋπολογισμού του Δήμου Κορινθίων με κωδ. αριθ. εξόδου 15/6737.0003 και η χρηματοδότηση θα πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 258 του ν. 4555/2018.

Ειδικότερα, η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης εκδίδεται πριν από την υπογραφή της προγραμματικής σύμβασης από τον Δήμο Κορινθίων και αφορά το σύνολο του ποσού της χρηματοδότησης της παραγράφου. Η μεταφορά πόρων γίνεται κατόπιν της υπογραφής προγραμματικής σύμβασης, με την έκδοση χρηματικού εντάλματος σε βάρος των πιστώσεων του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του Δήμου, κατάθεση του ποσού σε λογαριασμό του Δημοσίου, εμφάνιση του ποσού στα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού και εγγραφή ισόποσης πίστωσης στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Πολιτισμού. Μετά τη μεταφορά πόρων κατά την ως άνω διαδικασία, το Υπουργείο Πολιτισμού προβαίνει στην ανάληψη υποχρεώσεων σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 9 του π.δ. 80/2016.

Ρητά συμφωνείται ότι για την εκτέλεση ή πραγμάτωση του αντικειμένου της παρούσας Σύμβασης, ουδεμία επιβάρυνση ή δαπάνη έναντι των συμβαλλόμενων ή και τρίτων θα προκαλείται σε βάρος του προϋπολογισμού του Υπουργείου Πολιτισμού. Το κόστος ανάληψης της οποιασδήποτε υποχρέωσης του Υπουργείου, αλλά και το κόστος της εν γένει λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης της υλοποίησης του αντικειμένου της σύμβασης, θα καλυφθεί από τον προϋπολογισμό της παρούσας.

ΑΡΘΡΟ 7: Υποχρεώσεις και δικαιώματα Συμβαλλομένων

A. Το **Υπουργείο Πολιτισμού**, διά της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, αναλαμβάνει:

- Να υλοποιήσει το αντικείμενο του έργου όπως αυτό περιγράφεται στο άρθρο 3 της παρούσας.
- Να ενημερώνει, εν γένει, την Επιτροπή Παρακολούθησης για την πορεία υλοποίησης του έργου.
- Να ορίσει εκπροσώπους του στην Επιτροπή Παρακολούθησης.
- Να απασχολεί και να διαθέτει επιστημονικό προσωπικό με τα απαραίτητα και ανάλογα προσόντα, προκειμένου να διασφαλιστεί η αρτιότητα υλοποίησης των εργασιών.
- Να προωθήσει κάθε αναγκαία διαδικασία αρμοδιότητάς του και να μεριμνήσει εν γένει για την ομαλή και απρόσκοπτη εξέλιξη και ολοκλήρωση του έργου και την απορρόφηση των πιστώσεων.
- Να ολοκληρώσει τις εργασίες του έργου στο οριζόμενο από την παρούσα χρονοδιάγραμμα.
- Να υποβάλει απολογισμό του έργου, στο τέλος αυτού.

B. Ο **Δήμος Κορινθίων**, αναλαμβάνει:

- Την πλήρη χρηματοδότηση του έργου μέχρι του συνολικού ποσού των 45.000,00 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.
- Να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες, οι οποίες θα υποδεικνύονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του έργου με σκοπό τη διευκόλυνση της πορείας εκτέλεσής του και οι οποίες απορρέουν από τις αρμοδιότητές της.
- Να υποβάλει εγκαίρως τα αιτήματα για την ετήσια κατανομή των πιστώσεων.
- Να ορίσει εκπροσώπους του στην Επιτροπή Παρακολούθησης.

ΑΡΘΡΟ 8: Ιδιοκτησιακό Καθεστώς – Χρήση χώρου

Ο χώρος, στον οποίο θα εκτελεστεί το έργο της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης, ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο και προστατεύεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4858/2021.

ΑΡΘΡΟ 9: Επιτροπή Παρακολούθησης του έργου

Για την παρακολούθηση υλοποίησης του έργου της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης συγκροτείται συλλογικό όργανο με την επωνυμία "Επιτροπή Παρακολούθησης". Η Επιτροπή Παρακολούθησης αποτελείται από τρία (3) μέλη, με τους αναπληρωτές τους, ως ακολούθως:

- Από τον Δήμο Κορινθίων, τον/την (ονοματεπώνυμο), (ιδιότητα), ο οποίος θα εκτελεί και χρέη Προέδρου, αναπληρούμενος/νη από τον/την (ονοματεπώνυμο), (ιδιότητα).
- Από τον Δήμο Κορινθίων, τον/την (ονοματεπώνυμο), (ιδιότητα), αναπληρούμενος/νη από τον/την (ονοματεπώνυμο), (ιδιότητα).
- Από το Υπουργείο Πολιτισμού, την κα **Αναστασία Γκαδόλου**, αρχαιολόγο του ΥΠΠΟ, αναπληρούμενη από την κα **Σοφία Σπυροπούλου**, αρχαιολόγο του ΥΠΠΟ

Χρέη γραμματέα θα εκτελεί η κα **Αγγελική Πούλου**, αρχαιολόγος του ΥΠΠΟ.

Η θητεία των μελών της Επιτροπής θα διαρκέσει όσο χρόνο διαρκέσει η παρούσα ΠΣ.

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος έχει δικαίωμα αλλαγής των εκπροσώπων του στην Επιτροπή Παρακολούθησης, μετά από σχετική έγγραφη γνωστοποίηση προς τα λοιπά συμβαλλόμενα μέρη και συναίνεση τους ως προς την αλλαγή αυτή.

Αντικείμενο και αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι η παρακολούθηση της εκτέλεσης του Προγράμματος (πορεία φυσικού και οικονομικού αντικειμένου), η απορρόφηση των πιστώσεων, η τήρηση των όρων της Σύμβασης, η επίλυση κάθε διαφωνίας σχετικά με την ερμηνεία ή τον τρόπο εφαρμογής της, που τυχόν θα προκύψει μεταξύ των Συμβαλλομένων και δεν ρυθμίζεται ρητώς στην παρούσα.

Η Επιτροπή καθορίζει επίσης προτεραιότητες, το πρόγραμμα των ενεργειών και τον τρόπο υλοποίησής τους, αποφασίζει τις ενέργειες εκείνες που είναι απαραίτητες για την καλύτερη εκτέλεση της Σύμβασης και την υλοποίηση των στόχων της.

Η Επιτροπή είναι δυνατόν να πλαισιώνεται και από ειδικό προσωπικό, που έχει γνώση του αντικειμένου της σύμβασης, όταν και εφόσον ζητηθεί από οποιονδήποτε από τους συμβαλλόμενους φορείς.

Η Επιτροπή συγκαλείται με πρόσκληση του προέδρου της. Στην πρόσκληση γράφονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και ειδοποιούνται τα μέλη τουλάχιστον πέντε ημέρες πριν από την ημερομηνία σύγκλησης της Επιτροπής με τον προσφορότερο τρόπο. Έγκαιρα, επίσης, αποστέλλεται, με ευθύνη του προέδρου, κάθε αναγκαίο πληροφοριακό υλικό, το οποίο αφορά στα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Στην ημερήσια διάταξη αναγράφονται υποχρεωτικά και εισάγονται προς συζήτηση θέματα που εγγράφως ζητήσει ο εκπρόσωπος έστω και ενός από τα συμβαλλόμενα μέρη. Επίσης είναι υποχρεωτική η σύγκληση της Επιτροπής εφόσον το ζητήσουν εγγράφως από τον Πρόεδρο δύο από τα συμβαλλόμενα μέρη, εντός δεκαπέντε ημερών.

Ο Πρόεδρος μπορεί να αναθέσει σε μέλος ή μέλη της Επιτροπής την ειδικότερη μελέτη και εισήγηση θέματος της ημερήσιας διάταξης.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης συνεδριάζει έγκυρα όταν είναι παρόντα ή εκπροσωπούνται σ' αυτήν τα τρία (3) μέλη της και αποφασίζει για κάθε θέμα με πλειοψηφία του συνόλου των παρευρισκόμενων, εκτός αν για συγκεκριμένες αποφάσεις προβλέπεται διαφορετικά στη σύμβαση αυτή. Οι αποφάσεις πρέπει να είναι αιτιολογημένες και δεσμεύουν όλους τους συμβαλλόμενους φορείς. Μπορεί επίσης με έγγραφη εξουσιοδότηση, ένα μέλος της Επιτροπής να εκπροσωπεί ένα μόνο από τα απόντα μέλη της.

Οι αποφάσεις της Επιτροπής διατυπώνονται σε πρακτικά, που υπογράφονται από όλα τα μέλη και τον γραμματέα της.

Η Επιτροπή μπορεί να συνεδριάσει και έκτακτα, όταν προκύψει θέμα, σύμφωνα με την διαδικασία που περιγράφηκε παραπάνω. Η Επιτροπή συνεδριάζει στη Κόρινθο, ή εφόσον συμφωνήσουν τα μέλη, μπορεί να συνεδριάσει σε άλλο σημείο εντός ή εκτός του Νομού Κορινθίας.

Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής μπορούν να πραγματοποιηθούν και με τηλεδιάσκεψη, χωρίς τη φυσική παρουσία ορισμένων ή του συνόλου των μελών, και με κάθε πρόσφορο ηλεκτρονικό μέσο, το οποίο πρέπει να ορίζεται ρητώς στην πρόσκληση που απευθύνει ο Πρόεδρος στα μέλη. Στην περίπτωση αυτή, η απαρτία της Επιτροπής, στην οποία προσμετρούνται και τα μέλη που συμμετέχουν στη συνεδρίαση μέσω τηλεδιάσκεψης, καταγράφεται από τον Πρόεδρο. Η δυνατότητα ηλεκτρονικής καταγραφής της συνεδρίασης που παρέχεται από την τεχνολογία, εφόσον χρησιμοποιηθεί, πρέπει να αποτρέπει οποιαδήποτε τροποποίηση των όσων διαμείβονται στην τηλεδιάσκεψη και να βοηθά στην επεξεργασία των πρακτικών, χωρίς να δημιουργούνται ασάφειες και αμφισβητήσεις. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις που ρυθμίζουν τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων.

Η Επιτροπή σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά άλλο συλλογικό όργανο, το οποίο σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, είναι απαραίτητο να γνωμοδοτήσει.

Οι αποφάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης λαμβάνονται υπόψη από τα συμβαλλόμενα μέρη. Στην πρώτη συνεδρίαση της η Επιτροπή αποφασίζει για τα λοιπά θέματα λειτουργίας της.

ΑΡΘΡΟ 10: Επίλυση Διαφορών - Διαφωνίες

Σε περίπτωση οποιασδήποτε διαφωνίας που απορρέει από την ερμηνεία και εφαρμογή της παρούσας σύμβασης, τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν ότι καταρχήν θα προσπαθήσουν να έρθουν σε διευθέτηση της διαφωνίας με όλα τα δυνατά μέσα. Μετά από αποτυχία της ανωτέρω αναφερόμενης προσπάθειας διευθέτησης, οιαδήποτε διαφορά που θα απορρέει από την παρούσα σύμβαση θα λύεται από τα αρμόδια Δικαστήρια της Κορίνθου.

ΑΡΘΡΟ 11: Αντισυμβατική Συμπεριφορά - Ρήτρες

Παράβαση όρου της παρούσας που θεωρούνται όλοι ουσιώδεις και αντισυμβατική ή παράνομη πράξη ή παράλειψη από οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη, παρέχουν στο άλλο το δικαίωμα να αξιώσει αποκατάσταση των αντισυμβατικών ενεργειών σε εύλογο χρόνο. Σε περίπτωση αρνήσεως, αδυναμίας ή αμέλειας προς αποκατάσταση από της πλευράς του ενός μέρους, ο αντισυμβαλλόμενος έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, αξιώνοντας κάθε θετική ή αποθετική ζημία.

ΑΡΘΡΟ 12: Τροποποιήσεις της Σύμβασης

Με κοινή έγγραφη συμφωνία των συμβαλλομένων μερών, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της Επιτροπής Παρακολούθησης και σχετική απόφαση, εφόσον απαιτείται, των αρμοδίων οργάνων των συμβαλλομένων μερών, η παρούσα Σύμβαση μπορεί να τροποποιείται ή να συμπληρώνεται ως προς το χρονοδιάγραμμα και τους λοιπούς όρους της, εξαιρουμένου του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της και του τρόπου υλοποίησής του. Ειδικότερα, παράταση της διάρκειας της σύμβασης δύναται να χορηγηθεί για διάστημα έως ένα (1) έτος, για λόγους που αφορούν την υλοποίηση του αντικείμενου της και σύμφωνα με το άρθρο 4 της παρούσης.

Η τροποποίηση του εσωτερικού χρονοδιαγράμματος και η ανακατανομή ποσών ανά έτος, που δεν επιφέρει μεταβολές στη συνολική διάρκεια ισχύος της παρούσας και στον προϋπολογισμό της αντίστοιχα, γίνεται μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Παρακολούθησης και δεν απαιτείται τροποποίηση της παρούσας.

ΑΡΘΡΟ 13: Τελικές Διατάξεις

Εφόσον για τον οποιοδήποτε λόγο κάποιος όρος της σύμβασης ήθελε θεωρηθεί άκυρος ή ακυρωθεί, τούτο δεν επηρεάζει την ισχύ των υπολοίπων όρων αυτής, οι οποίοι συνεχίζουν να ισχύουν σε κάθε περίπτωση. Η μη άσκηση δικαιωμάτων ή η παράλειψη υποχρεώσεων από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος ή η ανοχή καταστάσεων αντίθετων προς την παρούσα Προγραμματική Πολιτισμική Σύμβαση ή η καθυστέρηση στη λήψη μέτρων που προβλέπει η Σύμβαση αυτή, από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παραίτηση των συμβαλλομένων μερών από δικαιώματα ή απαλλαγή από τις υποχρεώσεις τους ή αναγνώριση δικαιωμάτων στα συμβαλλόμενα μέρη που δεν αναγνωρίζονται από την Προγραμματική αυτή Σύμβαση.

Σε περίπτωση που η εκτέλεση του έργου καταστεί αδύνατη λόγω ανωτέρας βίας, δεν μπορεί να εγερθεί αξίωση καταβολής αμοιβής ή αποζημίωσης. Περίπτωση ανωτέρας βίας υπάρχει ιδίως σε περίπτωση απεργίας, πολέμου, στάσης ή οποιασδήποτε κοινωνικής αναταραχής κατά την οποία παύουν να λειτουργούν οι δημόσιες υπηρεσίες.

Σε επιβεβαίωση των ανωτέρω συντάχθηκε η παρούσα σε τέσσερα (4) πρωτότυπα, από τα οποία κάθε συμβαλλόμενο μέρος έλαβε από δύο (2).

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

**ΓΙΑ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ**

**ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ
Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ**

ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΤΑΥΡΕΛΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ & ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΟΜΑΔΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΣΕ ΕΤΗ						ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ
	1 ^ο έτος		2 ^ο έτος		3 ^ο έτος		
ΜΕΛΕΤΕΣ							
ΣΥΝΟΛΟ		0,00		0,00		0,00	0,00
ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ • Συγκοινωνιακά • Λιμενικά/Αεροδρόμια • Υδραυλικά • Κτιριακά • Εγγειοβελτιωτικά							
ΣΥΝΟΛΟ		0,00		0,00		0,00	0,00
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ							
ΣΥΝΟΛΟ		0,00		0,00		0,00	0,00
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	- Μελέτη, τεκμηρίωση, προετοιμασία αρχαιολογικού υλικού για ψηφιακό μουσείο Αρχαίας Τενέας	2.400,00	- Μελέτη, τεκμηρίωση, προετοιμασία αρχαιολογικού υλικού για ψηφιακό μουσείο Αρχαίας Τενέας	2.400,00	- Μελέτη, τεκμηρίωση, προετοιμασία αρχαιολογικού υλικού για ψηφιακό μουσείο Αρχαίας Τενέας	2.400,00	
	- Μεταφορά αρχαιολογικού υλικού	5.000,00	- Μεταφορά αρχαιολογικού υλικού	5.000,00	- Μεταφορά αρχαιολογικού υλικού	5.000,00	
	- Διαμόρφωση αύλειου χώρου αποθήκης - εργαστηρίου	4.000,00	- Διαμόρφωση αύλειου χώρου αποθήκης - εργαστηρίου	4.000,00	- Διαμόρφωση αύλειου χώρου αποθήκης - εργαστηρίου	4.000,00	
	ΣΥΝΟΛΟ	11.400,00	ΣΥΝΟΛΟ	11.400,00	ΣΥΝΟΛΟ	11.400,00	
ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ		.					
ΣΥΝΟΛΟ		0,00		0,00		0,00	0,00
ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	- Μίσθωμα αποθήκης	3.600,00	- Μίσθωμα αποθήκης	3.600,00	- Μίσθωμα αποθήκης	3.600,00	
ΣΥΝΟΛΟ		3.600,00		3.600,00		3.600,00	10.800,00
ΕΤΗΣΙΟ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ		15.000,00		15.000,00		15.000,00	45.000,00

Γ.- Ορίζει δύο εκπροσώπους του Δήμου Κορινθίων στην Επιτροπή Παρακολούθησης της ως άνω αναφερόμενης Προγραμματικής Σύμβασης, με τους αναπληρωτές τους ως εξής:

1) τον κ. Παναγιώτη Λαμπρινό, Δημοτικό Σύμβουλο Δήμου Κορινθίων, ως εκπρόσωπο του Δήμου

Κορινθίων, με αναπληρώτριά του την κ. Γεωργία Στριμενοπούλου, Δημοτική Σύμβουλο Δήμου Κορινθίων, και

2)τον κ. Δημήτριο Μανωλάκη, Δημοτικό Σύμβουλο Δήμου Κορινθίων, ως εκπρόσωπο του Δήμου Κορινθίων, με αναπληρώτριά του την κ. Νικολέττα Μπονάτσου, Δημοτική Σύμβουλο Δήμου Κορινθίων.

Δ.- Εξουσιοδοτεί το Δήμαρχο Κορινθίων κ. Νικόλαο Σταυρέλη για την υπογραφή της ως άνω αναφερόμενης Προγραμματικής Σύμβασης, ως νόμιμο εκπρόσωπο του Δήμου Κορινθίων.

Αφού έγινε η σύνταξη του ανωτέρω πρακτικού υπογράφεται όπως ο Νόμος ορίζει.

Η ανωτέρω απόφαση έλαβε αύξοντα αριθμό **48/752/2024.-**

Ακριβές απόσπασμα

Κόρινθος, 25-10-2024

Η Πρόεδρος της Δημοτικής Επιτροπής

ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤΡΙΜΕΝΟΠΟΥΛΟΥ